

FEM HYPOTESER OM PROGRESSION



I to år har 30 kommuner deltaget i et empowermentprojekt. Evalueringen har resulteret i fem hypoteser om, hvordan der sættes virksomme mekanismer i gang, når en borger får større indflydelse på sit eget forløb. Skulle man formulere en samlet indsigt på baggrund af de fem hypoteser, er det:

At give en borger indflydelse er en *arbejds metode til at løse opgaver i sagen* - det er ikke en passiv overdragelse af opgaverne til borgeren. Metoden består i at lade de *informationer, borgeren selv kommer med om sine mål, ønsker og barrierer, styre beslutninger om indsatsen*. Denne fremgangsmåde vil føre til, at borgeren *selv tager en del af opgaverne på sig og løser dem på egen hånd*.

Hypotese 1: Tillid

Når borgeren har tillid til sagsbehandleren, øges chancerne for, at borgeren opnår progression.

BESKRIVELSE



Borgerens tillid til sagsbehandleren styrker informationsflowet fra borger til sagsbehandler, og dermed styrkes informationsgrundlaget i sagen. Et styrket informationsflow betyder både, at borgeren giver relevante oplysninger, som pågældende ellers ikke ville have givet, og at oplysningerne gives på et tidligere tidspunkt i forløbet. Et godt informationsgrundlag øger sagsbehandlerens mulighed for at give den rette indsats og støtte på det rette tidspunkt. Det er derfor fremmende for progression, når borgeren har tillid til sagsbehandleren.

KONKRETISERING OG MÅLEPUNKTER



Analysen viser, at følgende fire punkter er centrale for, at borgeren oplever, at der er etableret en tillidsfuld relation:

- 1. Sagsbehandlerkontinuitet: At borgeren har samme sagsbehandler over længere tid.*
- 2. Tilgængelighed: At borgeren oplever, at sagsbehandleren er tilgængelig for modtagelse af borgerens information.*
- 3. Tilpasset responstid: At borgeren oplever, at sagsbehandleren reagerer inden for en passende tid på den information, som borgeren giver. Det kan fx være, når borgeren selv har fundet en praktik eller er i risiko for at forlade praktik.*
- 4. Koordinering og inddragelse: At borgeren oplever, at sagsbehandleren agerer koordinerende og inddragende, fx i forhold til behandlere og netværk.*

Hypotese 2: Egne mål

Når borgeren har en plan baseret på egne mål, aktiverer borgeren egne ressourcer, og dermed øges chancerne for progression.

BESKRIVELSE



En borger med en plan, der er baseret på borgerens egne mål, vil typisk selv aktivere sine ressourcer for at igangsætte aktiviteter i planen. Analysen viser, at det ofte kommer til udtryk på to måder:

1. Borgeren finder selv en praktikplads.
2. Borgeren bruger sit netværk fx til at overkomme barrierer eller finde en praktikplads.

Når borgeren aktiverer egne ressourcer, øges chancerne for progression.

KONKRETISERING OG MÅLEPUNKTER



Analysen viser, at det er væsentligt for progression, at borgeren har en plan med egne mål. For at støtte de borgere, der ikke selv på forhånd har klare mål, anvender sagsbehandlerne to veje til at konkretisere målene:

1. Konkretiseringsprocessen tager afsæt i borgerens tidligere arbejds erfaring.
2. Konkretiseringsprocessen tager afsæt i brede ønsker og mål uden direkte relation til beskæftigelse, og en konkret ide til et beskæftigelsesrettet mål bliver formet.

Hypotese 4: Ansvar i praktik

Vendepunktet i en sag opstår, når borgeren får ansvar i en virksomhedspraktik, der er afstemt med borgerens egne mål i planen.

Hypotese 3: Egne barrierer

Når der arbejdes med de barrierer, borgeren selv peger på, øges chancerne for progression.

BESKRIVELSE



Borgeren har ofte selv en klar ide om, hvilke barrierer der står i vejen for beskæftigelse. Borgerens vurdering af, hvilke barrierer der skal arbejdes med, svarer ikke altid til de barrierer, sagsbehandleren vurderer, der skal tages fat på først.

Når sagsbehandleren eller mentoren hjælper med at overkomme de barrierer, borgeren peger på, øges chancerne for progression.

KONKRETISERING OG MÅLEPUNKTER



Der skelnes mellem to typer barrierer:

- *Grundlæggende udfordringer*
- *Afledte barrierer*

Ofte er det ikke borgerens grundlæggende udfordringer, fx fysisk eller psykisk sygdom, som borgeren peger på, står i vejen for arbejde.

I stedet er det barrierer, der er afledt af de primære udfordringer, fx mobilitet, økonomi, bolig og hjem og tro på egne evner.

BESKRIVELSE



Analysen viser, at borgerne gennemgående oplever, at vendepunktet i deres forløb kommer, når de i løbet af en virksomhedspraktik har fået tildelt et ansvar i forbindelse med nye arbejdsopgaver (fx at stå ved kassen eller sikre varer på hylder) ved at påtage sig nye roller i praktikken.

Når borgeren får et øget ansvar i en praktik, øges chancerne for progression.

KONKRETISERING OG MÅLEPUNKTER



Analysen viser, at der især er to forhold, der er væsentlige for progression i forbindelse med praktik:

1. *At borgeren i løbet af praktikken får et øget ansvar for de arbejdsopgaver, borgeren løser.*
2. *At praktikken er afstemt med borgerens plan og mål for praktikken (formål, branche, timetal og arbejdskultur).*

Hypotese 5: Selverfaret helbred

Borgerens vurdering af helbredet og troen på egne arbejdsevner hænger tæt sammen. En indsats, der giver borgeren en positiv erfaring med arbejdsevnen, medvirker samtidig positivt på borgerens selvvaluerede helbred.

BESKRIVELSE



Borgere med dårligt selvvalueret helbred beskriver typisk deres helbredssituation ud fra, hvor meget de har erfaret, at helbredet påvirker deres arbejdsevne. På den måde ser borgerne deres arbejdsevne som en indikator på deres helbred. En borgers selvvaluerede helbred handler snarere om selverfaret helbred. Derfor fremmes det selvvaluerede helbred ved at fremme borgerens tro på egen arbejdsevne.

KONKRETISERING OG MÅLEPUNKTER



Når man vil fremme borgerens tro på egne arbejdsevner og løfte borgerens selverfaredede helbred, er særligt to punkter vigtige:

- 1. At sikre, at borgeren opnår erfaring med arbejdsevnen gennem praktik.*
- 2. At der anvendes en mentor til at understøtte, at borgeren gennemfører og opnår erfaring fra praktikken.*

Om projektet

- 30 kommuner har i to år deltaget i et projekt om empowerment, hvor de har arbejdet målrettet på at give borgerne større indflydelse på deres egen indsats for at komme tættere på arbejdsmarkedet.
- Kommunerne har haft mulighed for selv at udvikle og afprøve metoder til det empowermentorienterede arbejde. Der har været anvendt forskellige tilgange og metoder i de 30 projekter, som alle har været møntet på at give borgeren større indflydelse og medejerskab.
- Evalueringen af projektet har fokus på dynamikken mellem en borgers indflydelse på sin situation og borgerens progression mod job eller uddannelse. Evalueringen danner baggrund for de fem beskrevne hypoteser om progression.

→ *Læs mere om projektet og evalueringen på star.dk*